

Permanente Vertegenwoordiging van België
bij de Europese Unie
Koninkrijk België
in **Brussel**

Wetstraat 61-63
1040 Brussel
00 322 233 21 11
fax 00 322 553 62 10
Mail: belgoeurop@diplomabel.fed.be
www.diplomatie.be/belgoeuropnl

EUROPESE COMMISSIE
De Heer Daniel Calleja Crespo
Directeur-generaal
Wetstraat 200
B-1049 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		20160827/00374/0	30 SEP. 2016

Mijnheer de directeur-generaal,

Onderwerp: - **Richtlijn 2008/50/EG Luchtkwaliteit**
- **Grenswaarden NO2 in Vlaams Gewest.**
- **Rapportering in kader van uitstel.**

In uitvoering van artikel 2, lid 2 van de Besluit van de Commissie C(2012) 4525 final van 6 juli 2012 inzake de kennisgeving door het Koninkrijk België van een uitstel van de termijn voor het bereiken van de grenswaarden voor NO2 in drie luchtkwaliteitszones, heb ik de eer u hierbij de actuele informatie over de naleving van jaargrenswaarden in de twee luchtkwaliteitszones in het Vlaamse Gewest toe te sturen.

Met de meeste hoogachting,

De Permanent Vertegenwoordiger
François ROUX

Kopie zonder bijlagen: Kab. Schauvliege (H. Geerts), LNE-AIB (M. Decock),

Kopie met bijlagen: IBGE (Bodart), Kab. Fremault (Nicolas), DGRNE (Brancart), Kab. Marghem (Mesrar)
Coördinateur environnement (Vercruyssen)

Interne kopie: MCD, MD, SF, DVE

BIJLAGEN: 2

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 BRUSSEL
T 02 552 63 00
F 02 552 63 01
kabinet.schauvliege@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Ingekomen op

26 -09- 2016

Julie BYNENS

Aan de heer Karmenu Vella
Lid van de Commissie
Europese Commissie
1049 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
6 juli 2012	c(2012)4525final	K37-2016 0923-17501	1
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Karel Debeuf		02/552 63 00	23 SEP. 2016
karel.debeuf@vlaanderen.be			

Betreft: Rapportering aan de Europese Commissie in het kader van het uitstel voor het bereiken van de jaargrenswaarde voor NO₂ in de luchtkwaliteitszones BEF01S en BEF02A (besluit COM C(2012)4525final)

Geachte heer Vella,

In Richtlijn 1999/30/EG van de Raad van 22 april 1999, vervangen door Richtlijn 2008/50/EG, zijn luchtkwaliteitsgrenswaarden voor onder meer NO₂ opgenomen die in werking traden op 1 januari 2010. Overeenkomstig artikel 22, lid 1, van Richtlijn 2008/50/EG kon een lidstaat de termijn uitstellen tot uiterlijk 2015 indien aangetoond werd dat de grenswaarden tegen 1 januari 2010 niet haalbaar waren en mits een luchtkwaliteitsplan werd opgesteld waaruit blijkt dat die overeenstemming vóór het verstrijken van de nieuwe termijn zou worden bereikt.

België heeft de Commissie op 5 oktober 2011 in kennis gesteld van een uitstel van de termijn voor het bereiken van de jaargrenswaarde voor NO₂ in drie luchtkwaliteitszones (Brussel, de haven van Antwerpen en de agglomeratie Antwerpen).

Op 6 juli 2012 ontving België het besluit met referentie C(2012)4525final, waarin er binnen artikel 1 uitstel wordt gegeven voor twee zones, met name de zones BEF01S (haven van Antwerpen) en BEF02A (agglomeratie Antwerpen). Het uitstel gold voor beide zones tot en met 1 januari 2015 en is verkregen op basis van het ingediende luchtkwaliteitsplan uit 2011 en de evaluatie waaruit bleek dat op

basis van de maatregelen uit het luchtkwaliteitsplan de jaargrenswaarde zou worden gehaald in 2015.

Volgens artikel 2.2. van het besluit C(2012)4525final moet het Koninkrijk België de Commissie uiterlijk tegen 30 september 2016 informatie verstrekken waaruit blijkt dat de in bijlage XI bij Richtlijn 2008/50/EG vastgestelde NO₂-jaargrenswaarde in de beide zones wordt nageleefd. Overweging (23) stelt dat, om ervoor te zorgen dat de Commissie de tenuitvoerlegging van het luchtkwaliteitsplan en de verminderingsmaatregelen in kwestie kan controleren, België de Commissie voor de desbetreffende zones informatie moet verschaffen over de beoordeling van de luchtkwaliteit met betrekking tot de omvang van het overschrijdingsgebied, de lengte van wegen met overschrijding en de omvang van de blootgestelde bevolking in het kalenderjaar volgend op de dag waarop de uitstelperiode verstrijkt.

Om aan de bepalingen van artikel 2.2 en overweging (23) tegemoet te komen, vindt u in bijlage een rapport met onder meer de volgende zaken:

- de afbakening van de beide zones (BEF01S en BEF02A) en de in 2015 gemeten luchtkwaliteit in deze zones (hoofdstuk 1);
- de evolutie van de oppervlakte, de lengte van de weg en de blootgestelde bevolking in het overschrijdingsgebied voor de jaren 2010, 2012 en 2015, waarbij er voor 2015 wordt ingegaan op het zogenaamde WET-scenario of de situatie waarbij dieselwagens voldoen aan de Euronormen in reële rijomstandigheden (hoofdstuk 2);
- conclusie (hoofdstuk 3).

Uit het rapport blijkt uit de evolutie van de gemeten concentraties in de meetpunten van beide zones (BEF01S-haven van Antwerpen en BEF02A-agglomeratie Antwerpen) een duidelijke daling, met in 2015 nog één meetpunt in overschrijding, namelijk het straatstation 42R802.

De modelmatige evaluatie van de oppervlakte, de lengte van de weg en de blootgestelde bevolking in het overschrijdingsgebied tussen 2010, 2012 en 2015 vertoont van elk van deze drie parameters een daling. Focussen we op de blootgestelde bevolking, dan zien we in 2015 een terugval naar quasi nul (6 inwoners) in de zone haven van Antwerpen (BEF01S). In 2015 wonen er in de zone agglomeratie Antwerpen (BEF02A) 19.337 inwoners in een gebied in overschrijding.

Bij de modellering voor 2015 die aan de basis lag van de uitstelaanvraag en het luchtkwaliteitsplan uit 2011, werd reeds rekening gehouden met het falen van de emissienormen, maar bleken de toegepaste emissiewaarden voor de Euro 4, 5 en 6 dieselwagens, op basis van de op dat moment beschikbare kennis, nog steeds onderschat. Hierdoor werd in 2011 de verwachte concentratie in 2015 onderschat. Echter, de doorrekening van de situatie waarbij in 2015 de dieselwagens aan de Euronormen voldoen in reële rijomstandigheden, reduceert ook in de zone BEF02A het aantal inwoners tot quasi nul (7 resterend). Deze modellering toont aan dat, mochten in 2015 de werkelijke NO_x-emissies van dieselloertuigen voldaan hebben aan de Euronormen, er onder het huidig beslist beleid (BAU) zo goed als geen blootstelling van de bevolking aan overschrijdingen meer zou zijn geweest.

Ik hoop u hierbij overtuigd te hebben van onze inspanningen om in de moeilijke context van falende Euronormen in reële rijomstandigheden, de jaargrenswaarde van NO₂ zo snel mogelijk te halen.

Hoogachtend,

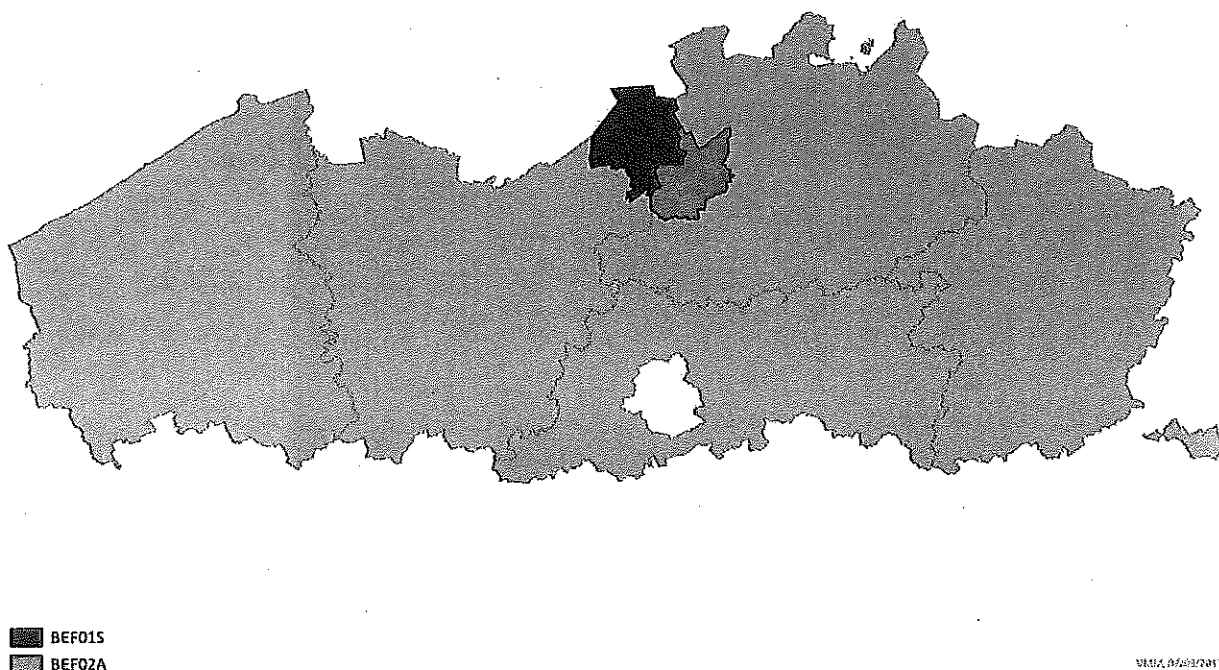

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw

Evaluatie luchtkwaliteit in 2015 in de zones BEF01S en BEF02A

1. Afbakening van de zones, ligging meetpunten en gemeten NO₂-concentratie t.e.m. 2015

1.1 Afbakening van de zones en ligging meetpunten

De zones BEF01S "haven van Antwerpen" en BEF02A "agglomeratie Antwerpen", waarvoor uitstel is verleend op basis van het besluit C(2012)4525final, zijn gelegen in het Vlaamse Gewest (zie figuur 1).

Figuur 1: ligging van de zones BEF01S "haven van Antwerpen" en BEF02A "agglomeratie Antwerpen in Vlaanderen"

De zone BEF01S wordt gekenmerkt door belangrijke industriële activiteiten in de sectoren petrochemie, chemie en op- en overslag in containerterminals en grote opslagloodsen.

De zone BEF02A wordt gekenmerkt door grote verkeersdichtheid in en om de stad.

De industriële activiteiten, scheepvaart voor containertrafic en andere op- en overslagactiviteiten en verkeer in de haven enerzijds en de verkeersemissies in de agglomeratie anderzijds veroorzaken in de beide zones verhoogde NO₂-concentraties. Deze concentraties worden opgevolgd door negen meetpunten in de haven en vijf meetpunten in de agglomeratie. De ligging van de meetpunten worden weergegeven in figuur 2.

Figuur 2: ligging van de meetpunten in de zones BEF01S en BEF02A

1.2 Gemeten NO_2 -concentratie t.e.m. 2015

Zoals blijkt uit de onderstaande tabel die de evolutie van de NO_2 -concentratie van 2005 tot en met 2015 in de meetpunten in de beide zones weergeeft, is de trend dalend. Op basis van deze meetpunten worden de NO_2 -grenswaarden (uur en jaar) gehaald in de zone BEF01S. In de zone BEF02A wordt de NO_2 -jaargrenswaarde in één meetstation (het straatstation 42R802, Borgerhoutstraatkant) overschreden. Dit is in 2015 het enige meetpunt in overschrijding op het Vlaamse grondgebied.

Tabel 1: gemeten NO₂-concentraties in de zones de zones BEF01S en BEF02A van 2005 tot 2015

Code	Benaming	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BEF01S-Antwerpse haven												
42R893	ANTWERPEN-Ekersedijk	41	43	42	41	40	38	39	40	36	36	36
42M802	ANTWERPEN-Luchtbal	46'	44'	44	45	43	44	43	41'	40	38	36
42R897	ANTWERPEN-Scheldelaan	40'	37	38	39'	36	35	36	35	37	35	34
42R831	BERENDRECHT- Hoefbladstr	-	33'	34'	34'	34'	34	32	32	31	31	30
42R830	DOEL	30	30	27	27	28'	28	27'	26	27	27	25
40SA04	HOEVENEN	-	-	-	-	-	-	-	-	"	27	27
42R892	KALLO-sluis	35'	35	36	40	38	39	37	33	38	34	34
40R833	STABROEK	-	-	-	-	-	-	-	32'	31	30	30
42R815	ZWIJNDRECHT	36'	"	37'	34	34	36	35	33	33	32	29
BEF02A-Antwerpse agglomeratie												
40AL01	ANTWERPEN-Linkeroever	-	-	-	-	-	-	-	-	"	26	26
42R801	BORGERHOUT- achtergrond	47	46	45	45'	45	44	46	45	43	41	38
42R802	BORGERHOUT-straatkant	-	-	-	-	-	-	48'	50	49	47	45
40HB23	HOBOKEN	34	34	34	32	32	33	30	29	28	27	27
42R811	SCHOTEN	35	34	35	33	33	36	31	31	29	28	26

- geen metingen/meetplaats stopgezet

' tussen 50% en 85% waarden beschikbaar

" minder dan 50% waarden beschikbaar

2. Omvang gebied en lengte wegen met overschrijding en omvang blootgestelde bevolking in 2010, 2012 en 2015 (BAU- en WET-scenario).

Om een globaal beeld te krijgen van de oppervlakte en kilometer weg in overschrijding en de blootgestelde bevolking aan overschrijdingen, wordt er modellering toegepast.

In dit hoofdstuk wordt het resultaat beschreven van verschillende uitgevoerde modelleringen. Eerst wordt het resultaat weergegeven voor het basisjaar 2010 dat gerapporteerd werd aan de Commissie in het kader van de uitstelaanvraag en het eraan gekoppelde luchtkwaliteitsplan uit 2011. In de recente modellering werd het jaar 2012 als basisjaar gebruikt voor kalibratie met de metingen. Hierbij is ook het jaar 2015 doorgerekend waarover er momenteel gerapporteerd wordt aan de Commissie. De resultaten van het jaar 2010 en het jaar 2012 worden besproken onder punt 2.1. De resultaten van het jaar 2015, worden besproken onder punt 2.2.

Voor het jaar 2015 werden twee scenario's doorgerekend: enerzijds de werkelijke situatie (BAU-scenario) en anderzijds een scenario (WET-scenario) waarbij werd nagegaan wat de situatie in 2015 zou geweest zijn, mochten de NO_x-emissies van dieselveertuigen in reële rijomstandigheden effectief overeenkomen met de Euronomen.

2.1 Het jaar 2010 (basisjaar luchtkwaliteitsplan) en 2012 (nieuw basisjaar)

Het basisjaar voor de uitstelaanvraag van september 2011 was het jaar 2010, het jaar van inwerkingtreding van de NO₂-grenswaarden. Omwille van de gemeten overschrijdingen van de jaargrenswaarde voor NO₂ in het jaar 2010 in de zones BEF01S en BEF02A, werd er een

luchtkwaliteitsplan opgesteld dat een onderdeel uitmaakte van de uitstelaanvraag voor beide zones. Hiervoor werd de oppervlakte en kilometer weg in overschrijding en blootgestelde bevolking aan overschrijdingen geëvalueerd (cfr. Richtlijn 2008/50/EG). De resultaten van deze modelmatige evaluatie voor het basisjaar 2010 zijn hieronder weergegeven.

Tabel 2: oppervlakte, kilometer weg en aantal inwoners blootgesteld aan overschrijdingen van de NO₂-jaargrenswaarde van NO₂ in 2010, zoals gerapporteerd in het luchtkwaliteitsplan uit 2011 (uitstelaanvraag)

<i>overschrijding NO₂-jaargrenswaarde (40 µg/m³)</i>	BEF01S (Haven van Antwerpen)	BEF02A (Agglomeratie Antwerpen)
Oppervlakte (km ²)	16,2	37,7
Km weg	59,8	134,4
Bevolking	2.883	169.967

De resultaten van de recentste modellering, waarin 2012 als kalibratiejaar werd genomen, zijn weergegeven in tabel 3. Vergelijking van de resultaten van 2010 en 2012 over de beide gebieden samen, geeft een daling van de totale oppervlakte, kilometer weg en bevolking in overschrijding weer.

Tabel 3: oppervlakte, kilometer weg en aantal inwoners blootgesteld aan overschrijdingen van de jaargrenswaarde van NO₂ in 2012

<i>overschrijding jaargrenswaarde NO₂ (40 µg/m³)</i>	BEF01S (Haven van Antwerpen)	BEF02A (Agglomeratie Antwerpen)
Oppervlakte (km ²)	16,4	16,5
Km weg	37,1	97,3
Bevolking	354	58.864

2.2 Het jaar 2015: huidige situatie en WET-scenario

2.2.1 Huidige situatie (BAU)

Uit de destijds uitgevoerde evaluatie voor het luchtkwaliteitsplan voor het jaar 2011, dat aan de basis lag van de uitstelaanvraag, bleek dat -op basis van het toen gevalideerd model en op basis van volledige uitvoering van de maatregelen uit het plan- de normen zouden gehaald worden en de blootgestelde bevolking tot nul zou gereduceerd worden in 2015.

In tabel 4 wordt de huidige situatie in 2015 weergegeven op basis van het huidig beleid (BAU of *Business As Usual*).

Uit een vergelijking van de jaren 2010, 2012 en 2015, blijkt dat er een belangrijke daling is van de oppervlakte, de kilometer weg in overschrijding en de blootgestelde bevolking.

In de zone BEF01S is de blootstelling in 2015 quasi nul (op een totaal van 65.318 inwoners in deze zone). De resterende oppervlakte in overschrijding situeert zich voornamelijk ter hoogte van diverse dokken in de haven en daarnaast is er een overschrijding ter hoogte van enkele wegen in en rond de haven.

In de zone BEF02A worden 19.377 inwoners (op een totaal van 609.464 inwoners in deze zone) blootgesteld aan overschrijdingen. Dit is het gevolg van het aanwezige wegverkeer nabij

bewoning. De blootstelling situeert zich meer in het bijzonder binnenstedelijk, langs de ring van Antwerpen, langs de toegangswegen naar de ring en aan tunnelmonden.

Tabel 4: oppervlakte, kilometer weg en aantal inwoners blootgesteld aan overschrijdingen van de NO₂-jaargrenswaarde in 2015, reële situatie (BAU-scenario)

<i>overschrijding jaargrenswaarde NO₂ (40 µg/m³)</i>	BEF01S Haven van Antwerpen	BEF02A Agglomeratie Antwerpen
Oppervlakte (km ²)	11,07	9,02
Km weg	18,3	61,4
Bevolking	6	19.377

2.2.2. WET-scenario

Om na te gaan wat de impact in 2015 zou geweest zijn indien de werkelijke NO_x-emissies van dieselloortuigen overeen zouden komen met de Euronormen onder het huidig beslist beleid (BAU), werd het zogenaamde WET-scenario (wetgevend scenario) voor 2015 berekend. De resultaten zijn weergegeven in tabel 5.

Er zijn onder dit scenario nog overschrijdingen (zonder blootstelling) in de zone BEF01S nabij kades en heel beperkt langs wegen in de haven. In de zone BEF02A is er overschrijding over een zeer kleine oppervlakte en minder dan 3 km weg (voornamelijk langs de ring en tunnelmonden), maar ook in deze zone zou het aantal personen in overschrijding tot quasi nul gereduceerd zijn geweest.

De gemodelleerde concentratie van het WET-scenario is nog een overschatting. In het WET-scenario wordt er immers geen rekening gehouden met de impact van het behalen van de Euronormen in reële rijomstandigheden in het buitenland, of met andere woorden met de impact van dit scenario op de achtergrondconcentratie. Mocht er hiermee rekening gehouden zijn, dan zouden de concentraties in Vlaanderen gemiddeld nog 3,3 µg/m³ lager liggen dan gemodelleerd in het WET-scenario.

Deze modellering toont aan dat, mochten in 2015 de werkelijke NO_x-emissies van dieselloortuigen voldaan hebben aan de Euronormen, er onder het huidig beslist beleid (BAU) zo goed als geen blootstelling van de bevolking aan overschrijdingen meer zou zijn geweest.

Tabel 5: oppervlakte, kilometer weg en aantal inwoners blootgesteld aan overschrijdingen van de NO₂-jaargrenswaarde in 2015, in het WET-scenario

<i>overschrijding jaargrenswaarde NO₂ (40 µg/m³)</i>	BEF01S Haven van Antwerpen	BEF02A Agglomeratie Antwerpen
Oppervlakte (km ²)	6,12	0,26
Km weg	0,46	2,86
Bevolking	0	7

3. Conclusie

Uit de evolutie van de gemeten NO₂-concentratie in de meetpunten van de zones BEF01S "haven van Antwerpen" en BEF02A "agglomeratie Antwerpen" blijkt er een duidelijke daling, met in 2015 nog één meetpunt in overschrijding, het straatstation 42R802.

De modelmatige evaluatie van de oppervlakte, kilometer weg en blootgestelde bevolking in overschrijding tussen 2010, 2012 en 2015 vertoont een daling van deze drie parameters. Focussen we op de blootgestelde bevolking dan zien we in 2015 een terugval naar quasi nul (6 inwoners) in de zone BEF01S. In 2015 wonen er in de zone BEF02A 19.337 inwoners in een gebied in overschrijding.

Bij de modellering voor 2015 die aan de basis lag van de uitstelaanvraag en het luchtkwaliteitsplan uit 2011, werd reeds rekening gehouden met het falen van de emissienormen, maar bleken de toegepaste emissiewaarden voor de Euro 4, 5 en 6 dieselwagens, op basis van de op dat moment beschikbare kennis, nog steeds onderschat (zie hoofdstuk 2.2.2). Hierdoor werd in 2011 de verwachte concentratie in 2015 onderschat. Echter, de doorrekening van de situatie waarbij in 2015 de dieselwagens aan de Euronormen voldoen in reële rijomstandigheden (het zogenaamde WET-scenario), reduceert ook in de zone BEF02A het aantal inwoners tot quasi nul (7 resterend). Deze modellering toont aan dat, mochten in 2015 de werkelijke NO_x-emissies van dieselloertuigen voldaan hebben aan de Euronormen, er onder het huidig beslist beleid (BAU) zo goed als geen blootstelling van de bevolking aan overschrijdingen meer zou zijn geweest.